

Sygn. akt VIII Gz 244/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

SSO Agnieszka Woźniak

SSR del. Natalia Pawłowska-Grzelczak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt X GC 274/11

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Sałamaj SSR del. N. Pawłowska-Grzelczak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 października 2011 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie udzielił zabezpieczenia roszczenia powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. poprzez zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego pozwanej Przedsiębiorstwa Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. do wysokości 33 034,00 zł. Postanowieniem z dnia 24 lipca 2013 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zajął wierzytelności ze wszystkich rachunków bankowych pozwanej spółki do wysokości sumy zabezpieczenia tj. do kwoty 32 796,85 złotych.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w piśmie z dnia 16 lipca 2013 r. powódka wniosła o zmianę postanowienia z dnia 11 października 2011 r. w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia argumentując, że na podstawie tego postanowienia komornik zabezpieczył jedynie kwotę 237,77 złotych.

Sąd Rejonowy powołując się na dyspozycję art. 730¹ § 1 k.p.c. wskazał, że nie uległy zmianie okoliczności, które stanowiły podstawę do wydania postanowienia z dnia 11 października 2011 r. powódka bowiem uprawdopodobniła zarówno istnienie roszczenia jak i interes prawny. Ponieważ dotychczasowe wykonanie postanowienia z dnia 11 października 2011 r. nie doprowadziło do skutecznego zabezpieczenia dochodzonego roszczenia wnioski okazały się zasadny. W piśmie z dnia 15 sierpnia 2013 r. pozwana złożyła zażalenie na powyższe orzeczenie wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podała, że w jej ocenie odpadła podstawa

zabezpieczenia. Wskazała, że w roku 2011 powódka wykazała swój interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia wskazując, że w roku 2010 pozwana poniosła stratę w wysokości 76 835,77 złotych, podczas gdy w roku 2009 wykazywała jeszcze zysk w wysokości 86 399,19 złotych. Obecnie jednak pozwana podała, że jej sytuacja finansowa uległa znaczącej poprawie. W pierwszym półroczu 2013 r. pozwana spółka w wyniku zawarcia rentownych kontraktów uzyskała zysk netto w wysokości 135 450,22 złotych, kilkukrotnie przewyższający roszczenie powódki. Także prognoza na drugie półrocze jest optymistyczna, wobec czego brak jest w chwili obecnej zagrożenia dla ewentualnego wykonania niekorzystnego dla pozwanej wyroku. Okoliczność, że w toku dotychczasowych czynności komorniczych udało się zabezpieczyć jedynie znikomą kwotę jest bez znaczenia prawnego, gdyż dotychczas zabezpieczenie rozciągało się jedynie na jeden z rachunków bankowych pozwanej, który pozwana – posiadając ich kilka – wykorzystywała w niewielkim stopniu. Organ egzekucyjny nie zwrócił się zaś nigdy o podanie innych posiadanych rachunków bankowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że każde żądanie zwiększenia zakresu uzyskanego przez uprawnionego zabezpieczenia swych roszczeń należy traktować jako wniosek o dodatkowe w swej istocie zabezpieczenie roszczeń wierzyciela. Taki kolejny wniosek podlega w dalszym ciągu rozpoznaniu według regulacji art. 730 i następane k.p.c.

W myśl art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez Sąd lub Sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia, które zgodnie z art. 730 § 2 k.p.c. Sąd może udzielić przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. Przesłanki udzielenia zabezpieczenia zostały wymienione w treści art. 730¹ k.p.c. Zgodnie z brzmieniem jego § 1 „udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia”. Pojęcie „interesu prawnego” zostało dookreślone przez ustawodawcę w § 2 przepisu, a zatem o jego istnieniu mówić można wówczas, „gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie”. W ocenie Sądu Okręgowego trafnie Sąd pierwszej instancji przyjął, że roszczenie powódki zostało uprawdopodobnione bowiem uwzględniając etap postępowania i stan materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, nie uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę wydania pierwszego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia z dnia 11 października 2011 r. Pozwana zaś stanowiska Sądu pierwszej instancji w tym zakresie w żaden sposób w złożonym zażaleniu nie kwestionowała.

Za uprawdopodobniony należy uznać także interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Zgodnie z art. 730¹ § 2 k.p.c. interes ten istnieje wówczas, jeżeli brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Sytuacja taka występuje zatem wtedy, gdy brak zabezpieczenia mógłby pozbawić wierzyciela zaspokojenia, tj. gdy w chwili wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie obowiązywał nie posiadał środków pozwalających na zaspokojenie roszczenia uprawnionego z uwagi na brak składników majątkowych w wyniku zarówno czynników zewnętrznych, jak i na skutek przedsięwziętych przez niego działań prowadzących do zbycia majątku mogącego stanowić podstawę ewentualnego zaspokojenia się wierzyciela. Zagrożenie pozbawienia zaspokojenia jest stanem obiektywnym, przy czym musi być konkretnie stwierdzone w każdym przypadku.

Podstawę wydania pierwszego postanowienia o zabezpieczeniu w dniu 11 października 2011 r. stanowiła pogarszająca się sytuacja finansowa pozwanej spółki. Sąd wskazał, że za 2009 r. pozwana osiągnęła zysk w wysokości 86 399,19 złotych, zaś w 2010 r. poniosła już stratę w wysokości 76 835,77 złotych. Sąd pierwszej instancji uznając zasadność udzielenia kolejnego zabezpieczenia poprzez zajęcie wszystkich rachunków bankowych pozwanej przyjął, że dotychczasowe okoliczności w zakresie interesu prawnego powódki nie uległy zmianie. Dodatkowo zaś udzielone w dniu 11 października 2011 r. zabezpieczenie polegające na zajęciu rachunku bankowego pozwanej spółki okazało się skuteczne tylko w znikomym stopniu.

Stanowisko takie uznać należy za trafne. Załączone do zażalenia dokumenty w postaci bilansu oraz rachunku zysków i strat sporządzonego na dzień 30 czerwca 2013 r. (k. 582-586) nie zmieniają oceny sytuacji finansowej dokonanej przez Sąd pierwszej instancji. Jak wynika z powyższych dokumentów, a co podniosła pozwana, w pierwszym półroczu bieżącego roku osiągnęła ona zysk netto w wysokości 135 450,22 złotych, kilkukrotnie przewyższający roszczenie powódki. Niemniej jednak w ocenie Sądu Okręgowego sam fakt osiągnięcia zysku za pierwsze półrocze 2013 r. nie uzasadnia twierdzenia, że sytuacja majątkowa pozwanej spółki uległa znaczącej poprawie, w szczególności takiej, która świadczyłaby o stabilności kondycji finansowej spółki. Zauważyć bowiem trzeba, że z tego samego dokumentu tj. rachunku zysków i strat wynika, że pozwana w 2012 r. (zatem już po udzieleniu pierwszego zabezpieczenia) poniosła stratę w wysokości 164 191,02 zł, natomiast poziom zysku osiągniętego za pierwsze półrocze 2013 r. tej straty nie przewyższa. Trudno zatem przyjąć, że sytuacja finansowa pozwanej spółki znacznie się poprawiła od momentu wydania postanowienia o zabezpieczeniu w dniu 11 października 2011 roku. Poza tym zauważyć należy, a co znajduje wyraz choćby w przepisach dotyczących zatwierdzania sprawozdania finansowego zarządu spółki, że podstawę oceny działalności finansowej spółki stanowi co najmniej pełny rok obrotowy. Wobec tego fakt, że spółka osiągnęła zysk za pierwsze półrocze roku obrotowego nie jest wystarczające do przyjęcia, iż jej sytuacja finansowa jest stabilna, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę fakt, że za ubiegłe lata – czy to poprzedzające moment udzielenia zabezpieczenia, czy już po jego udzieleniu – spółka działała ze stratą. Natomiast prezentowane w zażaleniu twierdzenia w zakresie optymistycznej prognozy na drugie półrocze 2013 roku nie są poparte jakimikolwiek dowodami. Nie sposób zatem zweryfikować przedstawiane przez powódkę w tym zakresie twierdzenia. Odstępstwo od formalizmu dowodowego nie może zaś oznaczać możliwości ograniczenia się powódki do wskazania własnych twierdzeń, jeżeli nie znajdują one odzwierciedlenia w jakimkolwiek materiale znajdującym się w aktach sprawy.

Mając na uwadze ujawnione w sprawie okoliczności, a także postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 11 października 2011 roku w zakresie udzielonego zabezpieczenia, porównując jednocześnie poprzedni stan rzeczy, należy uznać, iż żądanie powódki zawarte we wniosku z dnia 16 lipca 2013 roku o dokonanie dalszego zabezpieczenia poprzez zajęcie wszystkich rachunków bankowych pozwanej wyczerpuje przesłanki wynikające z art. 730¹ k.p.c. w związku z art. 736 § 1 k.p.c. a nadto jest usprawiedliwione.

W tym stanie faktycznym należało na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalić zażalenie.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Salamaj SSR del. N. Pawłowska-Grzelczak